

PROTOKÓŁ
kontroli doraźnej przeprowadzonej
w Ogrzewalni dla osób bezdomnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Szczecinku

Jednostka kontrolowana:

Ogrzewalnia dla osób bezdomnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Szczecinku
ul. Wodociągowa 6a
78-400 Szczecinek

Jednostka prowadząca placówkę:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczecinku
ul. Wiejska 4
78-400 Szczecinek

Kontrolujący:

1. Patrycja Matuszewska – starszy inspektor wojewódzki, osoba kierująca zespołem;
2. Anna Karska - inspektor wojewódzki;

na podstawie upoważnienia Wojewody Zachodniopomorskiego nr 5/2024 z dnia 26 stycznia 2024 r.

Kontrolę doraźną przeprowadzono na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.), rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2285) oraz rozporządzenia ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni (Dz. U. z 2018 r., poz. 896). Zgodnie z § 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej w dniu 2 lutego 2024 r. kontrolujący złożyli oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie ich od udziału w kontroli.

Ilekcroć w niniejszym protokole użyto następujących skrótów, oznaczają one:

1. „Ogrzewalnia”, „Ogrzewalnia w Szczecinku”, „Placówka” – Ogrzewalnia dla osób bezdomnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczecinku – ul. Wodociągowa 6a, 78-400 Szczecinek;
2. „MOPS”, „Ośrodek” – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczecinku - ul. Wiejska 4, 78-400 Szczecinek;
3. „ustawa o pomocy społecznej” - ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.);
4. „Kodeks postępowania administracyjnego” lub „k.p.a.” – ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.);
5. „rozporządzenie” - rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni (Dz. U. z 2018, poz. 896).

(akta kontroli str. 1-3)

Data rozpoczęcia i zakończenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzono w dniu 5 lutego 2024 r.

Zakres kontroli:

Zakres kontroli obejmował analizę informacji zawartych w skardze [tekst wyłączony z jawności] z zakresu organizacji i funkcjonowania Placówki, oraz spełnianie przez Ogrzewalnię minimalnych standardów określonych w rozporządzeniu ws. minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni.

Ustaleń zawartych w protokole dokonano na podstawie przeprowadzonych oględzin obiektu, analizy wybranych dokumentów oraz informacji udzielonych przez dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczecinku – Panią Martę Niewczas.

(akta kontroli str. 4-9)

Okres objęty kontrolą:

Od 1 stycznia 2024 r. do dnia kontroli.

1. Sposób funkcjonowania Ogrzewalni

Placówka funkcjonuje od 27 października 2023 r. Mieści się przy ul. Wodociągowej 6a w Szczecinku i wchodzi w strukturę Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczecinku. Funkcję kierownika Placówki pełni dyrektor MOPS. Uchwałą Nr LXIV/586/2023 Rady Miasta Szczecinek z dnia 21 września 2023 r. zmieniono statut Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczecinku i do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym dodano prowadzenie ogrzewalni. Zarządzeniem Nr 45/2023 dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczecinku z dnia 24 października 2023 r. ustalono Regulamin organizacyjny Ogrzewalni dla osób bezdomnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczecinku. Regulamin określa zakres usług, prawa i obowiązki osób korzystających ze schronienia w Ogrzewalni oraz zasady kierowania Ogrzewalnią. Zgodnie z § 11 Regulaminu nadzór nad wykonaniem zarządzenia powierzono kierownikowi Działu Pracy Socjalnej i Integracji Społecznej w MOPS w Szczecinku.

Zgodnie z § 8 Regulaminu „do kierowania Ogrzewalnią stosuje się zasady określone zarządzeniem Dyrektora MOPS w Szczecinku w sprawie Regulaminu organizacyjnego Schroniska dla osób bezdomnych „Zacisze” MOPS w Szczecinku [...]”.

(akta kontroli str. 11-31)

Ogrzewalnia jest budynkiem parterowym, w którego sąsiedztwie znajduje się Punkt Pomocy Bezdomnym i Potrzebującym oraz Schronisko dla osób bezdomnych „Zacisze”. Budynek posiada jedno wejście, otoczenie obiektu zapewnia bezpieczeństwo klientom Placówki. Budynek jest przystosowany dla osób z niepełnosprawnościami.

W okresie objętym kontrolą w Placówce nie były przeprowadzane inne kontrole.

Sposób prowadzenia dokumentacji osób korzystających z Ogrzewalni

Zgodnie z § 9 Regulaminu organizacyjnego Ogrzewalni, opiekunowie prowadzą ewidencje osób przebywających w Placówce w postaci *Książki przyjęć*. Dokument

zawiera liczbę porządkową, nazwisko i imię, datę i miejsce urodzenia, adres ostatniego miejsca pobytu stałego, oznaczenie dokumentu stwierdzającego tożsamość oraz datę, godzinę przyjęcia i opuszczenia Placówki przez osobę bezdomną, podpis osoby przyjmującej. W Ogrzewalni prowadzony jest również *Dziennik raportów*. Raporty zawierają m.in. ilość osób przebywających w Ogrzewalni, uwagi o przebiegu dyżuru. Z raportów wynika, że w okresie objętym kontrolą Ogrzewalnia dziennie przyjmowała od 2 do 7 osób.

(akta kontroli str. 22)

2. Struktura zatrudnienia i kwalifikacje osób świadczących usługi

Podczas czynności kontrolnych dokonano analizy struktury zatrudnienia wraz z przeglądem akt osobowych pod względem zgodności zatrudnienia z kwalifikacjami wymaganymi na zajmowanych stanowiskach.

Kierownik ogrzewalni	
Co najmniej 3-letni staż pracy w pomocy społecznej	posiada
Specjalizacja z zakresu organizacji pomocy społecznej	posiada
Osoba świadcząca usługi w ogrzewalni (opiekun)	
Zapewnienie opieki przez co najmniej 1 opiekuna na nie więcej niż 50 osób przebywających w ogrzewalni	zatrudnionych 4 opiekunów na umowę zlecenie
Kwalifikacje opiekunów - posiadanie : a) wykształcenia zasadniczego branżowego lub zasadniczego zawodowego co najmniej roczne doświadczenie w pracy z osobami bezdomnymi; b) wykształcenie co najmniej średnie lub średnie branżowe	opiekunowie posiadali kwalifikacje zgodne z przepisami
Ukończone szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy	posiadają

Z analizy dokumentacji wynika, że dyrektor MOPS w Szczecinku pełniący funkcję kierownika Ogrzewalni posiada kwalifikacje adekwatne do zajmowanego stanowiska. Zgodnie z art. 48a ust. 4a ustawy o pomocy społecznej *do wykonywania czynności w zakresie usług świadczonych w ogrzewalni zatrudnia się osoby, które spełniają wymogi, o których mowa w ust. 3a*. Na dzień kontroli w Ogrzewalni zatrudnionych było 4 opiekunów na umowę zlecenie. Wszystkie osoby ukończone miały szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy. Trzy osoby posiadały udokumentowane kwalifikacje dotyczące wykształcenia. W przypadku 1 osoby, brak było dokumentu potwierdzającego wykształcenie. Dyrektor MOPS ustnie oświadczył, że osoba ta posiada wykształcenie średnie, ukończyła technikum. W dniu 6 lutego 2024 r. dyrektor MOPS przesłał do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie następującą informację: *Pan ... w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Szczecinku świadczy doraźnie (w sytuacjach tego wymagających) usługi opieki w Ogrzewalni w ramach umowy zlecenia. Zainteresowany do celów zawarcia umowy zlecenia okazał do wglądu świadectwo ukończenia Technikum [tekst wyłączony z jawności], oraz oświadczył, że zatrudniony jest w charakterze opiekuna świadczącego usługi opiekuńcze. [...]. W przypadku umowy zleceń nie prowadzi się akt osobowych tak jak w przypadku osób zatrudnionych na umowę*

o pracę i nie gromadzi się szczegółowej dokumentacji osoby zatrudnianej, stąd nie jesteśmy w posiadaniu świadectwa ukończenia szkoły przez zainteresowanego. [...]. Kontrolujący przyjęli oświadczenie dyrektora, jednak wskazuje się na potrzebę dokumentowania kwalifikacji osób zatrudnianych (bez względu na rodzaj umowy) celem możliwości weryfikacji spełniania wymogów kwalifikacyjnych zgodnie z przepisami prawa.

(akta kontroli str. 32-38)

3. Zakres i standard świadczonych usług

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni *Ogrzewalnia świadczy usługi w okresie od 1 października do 30 kwietnia, przez 7 dni w tygodniu, w godzinach od 18.00 do 8.00 lub przez całą dobę – jeżeli na terenie gminy nie funkcjonuje noclegownia.* W związku z tym, że na terenie Miasta Szczecinek nie funkcjonuje noclegownia, Ogrzewalnia winna być czynna całą dobę.

W trakcie kontroli stwierdzono, że zgodnie z informacją widniejąca na drzwiach Placówki, Ogrzewalnia czynna jest od godziny 18.00 do 8.00. Zarządzeniem Nr 2/2024 dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczecinku z dnia 5 stycznia 2024 roku wydłużono godziny funkcjonowania Ogrzewalni. Zgodnie z § 1 w/w Zarządzenia „w okresie od 6 stycznia 2024 r. do 3 marca 2024 r. w dni prognozowanej temperatury otoczenia wynoszącej -5°C i niżej, wydłużam godziny funkcjonowania Ogrzewalni [...] od godziny 16.00 do godz. 8.00. Decyzję o dniach i godzinach funkcjonowania Ogrzewalni podejmuje specjalista pracy socjalnej ds. bezdomności z trzydniowym wyprzedzeniem [...] oraz zamieszcza w formie pisemnej na wejściu do Ogrzewalni”. Dyrektor MOPS ustnie podał, że Ogrzewalnia nie jest czynna całą dobę, jednak obok Ogrzewalni znajduje się Punkt Pomocy Bezdomnym i Potrzebującym czynny od poniedziałku do soboty w godzinach 11.00-15.00, a w okresie od października do marca – w godzinach 10.00-15.00. Osoby korzystające z usług Punktu zgodnie z Zarządzeniem Nr 6/2022 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczecinku z dnia 24 stycznia 2022 r. mają prawo do m.in.: jednego gorącego posiłku dziennie, wymiany odzieży, korzystania z urządzeń sanitarnych znajdujących się na terenie Punktu przeznaczonych do higieny osobistej, dostępu do zimnej i ciepłej wody oraz przyborów i środków higienicznych, korzystania z środków opatrunkowych, możliwości ogrzania się w świetlicy i korzystania z prasy, podręcznego księgozbioru i rtv. Należy również wskazać, że przy Ogrzewalni i Punkcie Pomocy Bezdomnym i Potrzebującym funkcjonuje schronisko dla osób bezdomnych, gdzie wg informacji uzyskanych od dyrektora są wolne miejsca i gdyby osoby potrzebujące schronienia wyraziły taką chęć, zostałyby skierowane do schroniska.

Pomimo podejmowania przez dyrektora MOPS w Szczecinku działań celem zapewnienia różnorodnej pomocy osobom bezdomnym fakt, iż Ogrzewalnia nie jest czynna całą dobę w sytuacji braku noclegowni na terenie Miasta, stanowi naruszenie przepisów rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni.

Podczas oględzin Placówki stwierdzono, że zapewnia ona możliwość ogrzania się w pomieszczeniu, którego temperatura nie jest niższa niż 18°C. Osoby korzystające ze

schronienia mają zapewniony gorący napój i możliwość wymiany odzieży. Ponadto pomieszczeniu znajduje się szafa, w której osoby bezdomne mogą pozostawić swoje rzeczy w czasie przebywania w Ogrzewalni. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

(akta kontroli str. 20-21, 23, 27,31, 41, 44)

4. Standard obiektu

Zespół kontrolerów przeprowadził oględziny Ogrzewalni świadczącej usługi dla osób bezdomnych 5 lutego 2024 r. przy udziale dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczecinku oraz specjalisty ds. bezdomności MOPS w Szczecinku.

W Ogrzewalni znajduje się ogółem 5 pomieszczeń, w tym 1 pomieszczenie pobytowe. Obiekt został gruntownie wyremontowany. Wszystkie urządzenia sanitarne i pozostałe wyposażenie Placówki są w bardzo dobrym stanie. Standard obiektu jest określony rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni z dnia 27 kwietnia 2018 r. Zgodnie z § 2 ust. 4 rozporządzenia standard obiektu, w którym mieści się ogrzewalnia uznaje się za spełniający warunki jeżeli:

- liczba miejsc w ogrzewalni jest nie większa niż 50,
- liczba miejsc siedzących w pomieszczeniach pobytowych nie więcej niż 25 osób w jednym pomieszczeniu,
- powierzchnia przypadająca na osobę w pomieszczeniu nie mniej niż 2 m²/na osobę,
- osoba przebywająca w ogrzewalni ma zapewnione miejsce siedzące w postaci krzesła o łatwo zmywalnej powierzchni.

Podczas oględzin obiektu stwierdzono, że Ogrzewalnia przeznaczona jest na 8 miejsc. W pomieszczeniu pobytowym o powierzchni 19,88 m² znajdowało się 8 krzeseł o łatwo zmywalnej powierzchni. Powierzchnia przypadająca na osobę w pomieszczeniu była nie mniejsza niż 2 m²/na osobę.

Zgodnie z wymogami rozporządzenia ws. minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni w placówce winny znajdować się: miska ustępowa – 1 dla 20 kobiet oraz 1 dla 30 mężczyzn, pisuar – 1 dla 30 mężczyzn oraz umywalka – 1 dla 20 osób. Ogrzewalnia dysponuje 2 łazienkami – jedna dla kobiet, a druga dla mężczyzn. W pierwszej znajdują się miska ustępowa oraz umywalka, a w drugiej miska ustępowa, umywalka oraz pisuar. Pomieszczenia sanitariatów zapewniają stały dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz gwarantują możliwość przeprowadzania zabiegów higienicznych.

W Placówce znajduje się także pomieszczenie do prac biurowych oraz indywidualnych rozmów.

(akta kontroli str. 40-44)

Na tym kontrolę zakończono.

Przeprowadzenie kontroli zostało odnotowane w książce kontroli pod numerem 1/2024.

Na podstawie ustaleń kontroli przeprowadzonej w dniu 5 lutego 2024 r. działalność Ogrzewalni dla osób bezdomnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczecinku **oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.**

Na dzień kontroli stwierdzono, że Placówka nie spełnia standardu określonego w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni dotyczącego okresu świadczenia usług w Ogrzewalni. Stwierdzona nieprawidłowość ma znaczący wpływ na realizowanie zadań Placówki zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Zgodnie z § 17 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 r., poz. 2285) kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli składając, w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy co nie stanowi przeszkody do sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wobec zastrzeżeń.

Protokół sporządzono dnia 14 lutego 2024 r. w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których egzemplarz nr 1 pozostaje w jednostce kontrolowanej.

Miejsce i data podpisania protokołu: 15.03.2024 r., Szczecinek

Marta Niewczas
Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Szczecinku

Kierownik jednostki kontrolowanej

Zespół kontrolujący:

Anna Karska – inspektor wojewódzki
Patrycja Matuszewska – starszy inspektor wojewódzki

Oświadczam, że w dniu 19.02.2024 r. zostałam zapoznana z treścią niniejszego protokołu i otrzymałam jeden jego egzemplarz.

Marta Niewczas
Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczecinku

Kierownik jednostki kontrolowanej

W związku z zastrzeżeniami do protokołu kontroli wniesionymi pismem z dnia 23 lutego 2024 r. przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczecinku, w protokole kontroli doraźnej dokonano następujących zmian:

1. Treść ustaleń na stronie 3 protokołu wiersz 5 tabeli otrzymuje brzmienie:
„zatrudnionych 4 opiekunów, z tego 1 na umowę o pracę i 3 na umowę zlecenie”
2. Protokół kontroli na stronie 4, wiersz 20 uzupełnia się przez dopisanie:
„Zgodnie z Zarządzeniem Nr 1/2024 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczecinku z dnia 5 stycznia 2024 r. w sprawie zmiany Regulaminu organizacyjnego Schroniska dla osób bezdomnych „Zacisze” Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczecinku, Punkt Pomocy Bezdomnym i Potrzebującym w okresie od 6 stycznia 2024 r. do 3 marca 2024 r. czynny jest w godzinach 11.00-16.00”.

Pozostała treść protokołu kontroli pozostaje bez zmian.

Miejsce i data podpisania protokołu: 15.03.2024 r., Szczecinek

Marta Niewczas
Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Szczecinku
Kierownik jednostki kontrolowanej

Zespół kontrolujący:

Anna Karska – inspektor wojewódzki
Patrycja Matuszewska – starszy inspektor wojewódzki

Oświadczam, że w dniu 11.03.2024 r. zostałem zapoznany z treścią niniejszego uzupełnienia do protokołu i otrzymałem jeden jego egzemplarz.

Marta Niewczas
Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Szczecinku

Kierownik jednostki kontrolowanej

Klauzula anonimizacji

- A. Zakres wyłączenia:** informacje mogące bezpośrednio lub w kontekście ujawnić dane osobowe osoby fizycznej.
- B. Podstawa prawna wyłączenia i przetwarzania:** art. 5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej(Dz. U. z 2022r poz. 902 – tekst jednolity), art. 5 ust.1. lit. B oraz art.6 ust.1 lit. C Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. z dnia 27 kwietnia 2016r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych, oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE
- C. Osoba, która dokonała wyłączenia:** Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
- D. Podmiot w interesie którego dokonano wyłączenia z jawności:** art. 8 ust. 5 w związku z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej: (osoby fizyczne)